გ. იაშვილის ნახატი.

9 მაისს — გამარჯვების დღესასწაულს
გილოცავთ, ამხანაგებო!

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ლელო

№ 90 (4860) 1973 წ. 9 მაისი, ოთხშაბათი. ფასი 3 კაპ.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტისა და პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ЛЕЛО Орган Комитета по физической культуре и спорту при Совете Министров ГССР и республиканского Совета профсоюзов

გაზეთი გამოდის 1934 წლის 18 აპრილიდან

გიწვევთ ჭადრაკის სასახლეში!

ფიზკულტურის რესპუბლიკური კომიტეტისა და საქართველოს ჭადრაკის ფედერაციის თაოსნობით დღეს ჭადრაკის სასახლეში გაიმართება გამარჯვების ზეიმისადმი მიძღვნილი დიდი ერთდროული თამაშის სეანსი.

25 თბილისელი ოსტატი, უძლიერესი ოსტატობის კანდიდატი და საქართველოს ქალთა VII საერთაშორისო ტურნირის რამდენიმე მონაწილე სეანსში შეხვდებიან 500 ჭადრაკის მოყვარულს. მოასპარეზეთა ბრძოლის ველად გადაიქცევა სასახლის ჰოლები, ვესტიბიულები, აივნები. სეანსში ყველა მსურველს შეუძლია მონაწილეობის მიღება, ოღონდ თან ჭადრაკის კომპლექტები უნდა მოიტანონ.

სეანსის პროცესში და შემდეგაც სასახლის საქტო დარბაზში ცნობილი ოსტატები და ოსტატობის კანდიდატები საჯაროდ გააანალიზებენ ქალთა საერთაშორისო ტურნირის საუკეთესო პარტიებს, მოეწყობა სახელდახელო კონკურსი ამოცანებისა და ეტიუდების ამოხსნაში.

სეანსში და ამომხსნელთა კონკურსში გამარჯვებულნი წიგნებით დაჯილდოვდებიან.

საჭადრაკო ზეიმი 13 საათზე დაიწყება. შესვლა თავისუფალია.

ენდშპილი ძნელი სათამაშოა

თბილისი. ჭადრაკის სასახლე. საქართველოს ქალთა VII საერთაშორისო საჭადრაკო ტურნირი.

XI ტური. ი. ბეტბერი (გდრ) — ც. კობაიძე 0:1, ქ. გაჩეჩილაძე — ნ. კონოპლიოვა 0:1, ო. ანდრეევა (ყველა — სსრ კავშირი) — ვ. კალხბრენერი (იუგოსლავია) 0,5:0,5, ნ. გაფრინდაშვილი (სსრ კავშირი) — მ. ლიტმანოვიჩი (პოლონეთი) 1:0, ხანდსურენი (მონღოლეთი) — ნ. ალექსანდრია 0:1, თ. ხუგაშვილ — მ. ჩიბურდანიძისა და მ. შულ (ყველა — სსრ კავშირი) — ე. ხაიდაროვას (ჩეხოსლოვაკია) პარტიები გადაიდო.

11 ტურის შემდეგ ნ. გაფრინდაშვილს 10 ქულა აქვს, ალექსანდრიას — 7,5, შულს — 7 ქულა და 1 გადადებული პარტია, კონოპლიოვას — 7, ჩიბურდანიძეს — 5,5 ქულა და 1 გადადებული პარტია, კალხბრენერს — 5,5.

ჭადრაკის თამაშის ლოგიკა და მოჭადრაკის ოსტატობა ყველაზე მეტად ენდშპილში ვლინდება, ამიტომ ენდშპილის თამაში იოლი როდია. ეს XI ტურის ზოგიერთ პარტიაშიც ნათლად გამოჩნდა.

კობაიძე ენდშპილს საერთოდ ერიდება, მაგრამ ეს ერთი ხანია დაბოლოებებს ხიამოვნებით თამაშობს. რთული ენდშპილი შეექმნა მას ბეტბერთან პარტიაში, რასაც თავი წარმატებით გაართვა. ხარისხის დათმობა ორ პაიკში ლოგიკური გზა და მოგების ერთ-ერთი შანსი იყო. პარტიის ფინალი კობაიძემ ზუსტად წარმართა.

შულსა და ხაიდაროვას პაიკთა ენდშპილი გამოუვიდათ. ასეთი დაბოლოება თითქოს იოლი სათამაშოა, მაგრამ ნურას უკაცრავად. ნახეთ, როგორ შეცდა სსრ კავშირის ჩემპიონი:

შული (თეთრები): მფe3, პ. g4 h3.

ხაიდაროვა (შავები): მფh3, პ. c5.

ამ პოზიციაში იგებს g პაიკის წინსვლა, რომელიც ლაზიერში ქიშით გადის. შულმა კი ითამაშა: 60. მფd2 მფh2 61. მფd3 მფh3 62. g5 c4+ 63. მფd4 c3 64. g6 c2 65. g7 c1ლ 66. g8ლ+ და ახლა ალბათ ყაიმის მეტს ვერაფერს მიაღწევს.

ხუგაშვილმა გაითვალისწინა ჩიბურდანიძის გამოუცდელობა და მას მრავალფიგურიან თანაბარ ენდშპილში ეთამაშებოდა. პატარა მაიამ სადღაც უზუსტო სვლა გააკეთა და უპაიკოდ დარჩა.

მშვიდობიან ენდშპილს ანდრეევა და კალხბრენერი თითქმის მთელ საღამოს თამაშობდნენ. ბოლოს მათ „ჩინური კედელი" ააგეს და დაზავდნენ კიდეც.

სხვა პარტიებში საქმე ენდშპილამდე არ მისულა.

გაფრინდაშვილმა ლიტმანოვიჩთან პოზიციური უპირატესობა მიიღო. პოლონელის მეფე ცენტრში დაყოვნდა და ნონამ შეუტია მას. ლიტმანოვიჩმა თავისი გვირგვინოსანი ლაზიერის ფრთაზე გახიზნა, მაგრამ მსოფლიო ჩემპიონი მას გამოედევნა. ეტლის დროებით შეწირვით ნონა ლაზიერს იგებდა, როცა ვარშაველი ოსტატი დანებდა. ეს იყო გაფრინდაშვილის მეათე გამარჯვება.

ალიოხინის დაცვაში ალექსანდრიამ ხანდსურენთან შემტევი პოზიცია მიიღო. მონღოლი ოსტატი ამაოდ შეეცადა მზარდი იერიშის განელებას ნანას ლაზიერმა, ეტლმა და კუმ გაერთიანებული მოქმედებით გააცუდეს ხანდსურენის პოზიცია 33-ე სვლაზე მონღოლი ოსტატი დანებდა.

გაჩეჩილაძე — კონოპლიოვას შეხვედრა მოულოდნელად დამთავრდა. თანაბარ პოზიციაში თბილისელი მოწინააღმდეგის განზარიშიბაში რაღაც გამორჩა და კონოპლიოვას ცენტრში ზომეტი პაიკი აღმოაჩნდა, რამაც პარტიის ბედი გადაწყვიტა.

ო. გიორგაძე,
ტურნირის მთავარი მსაჯი, საერთაშორისო არბიტრი.

• • •

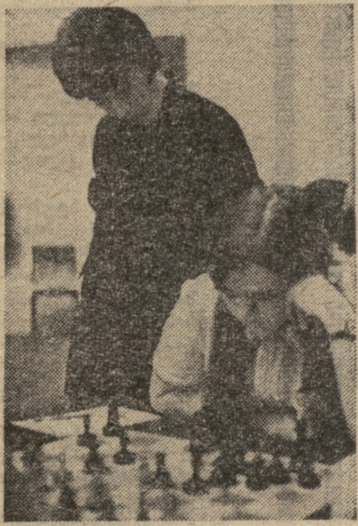

ს უ რ ა თ ზ ე: ე. ხაიდაროვა თამაშის დროს. ნ. გაფრინდაშვილი თვალს ადევნებს პარტიას.
მ. ზარგარიანის ფოტო.

მწვრთნელი და მოწაფე — ჩემპიონები

სასტენდო სროლაში თბილისის პირად-გუნდური ჩემპიონატის მონაწილენი შაბათ-კვირას ვარკეთილის სასროლეთზე ასპარეზობდნენ. გუნდურ ტურნირში საპრიზო ადგილები ყველას უკვე სტარტამდე ჰქონდა უზრუნველყოფილი, ვინაიდან სრული გუნდები მხოლოდ სამხედრო მონადირეთა საზოგადოებამ, „ლოკომოტივმა", მონადირეთა და მეთევზეთა კავშირმა გამოიყვანეს. „განთიადიდან" სარბიელზე მხოლოდ ორი მრგვალ სტენდზე მსროლელი გამოვიდა.

თითოეულ კოლექტივში 5 ადგილიდან და ამდენივე მრგვალ სტენდზე მსროლელი უნდა ყოფილიყო. საბოლოოდ ცეცხლის ხაზზე თითოეულ სახეობაში 17 სპორტსმენი ვიხილეთ, რაც ძალიან ცოტაა.

მისასალმებელია, რომ მონადირეთა და მეთევზეთა კავშირმა კვლავ მოჰკიდა ხელი სასტენდო სროლას. მართალია, ამჯერად გუნდი უმეტესად უთანრიგო ჭაბუკებით იყო დაკომპლექტებული, მაგრამ მათგან ბევრმა სათანრიგო ნორმატივები შეასრულა. გუნდურ ჩათვლაში ამ კოლექტივს III ადგილი ხვდა. პირველობა სამხედრო მონადირეთა საზოგადოების ნაკრებს დარჩა, რკინიგზელები კი II ადგილზე არიან.

მრგვალ სტენდზე სროლაში მოასპარეზეთა შორის ამჯერად ვერ ვიხილეთ სსრ კავშირის თასის გათამაშებაში გამარჯვებული ტ. ქლენტი („ლოკომოტივი"), მაგრამ თ. მატოიანისა („განთიადი") და თამაზ იმნაიშვილის („ლოკომოტივი") ორთაბრძოლა ერთობ საინტერესო გამოდგა. პირველ დღეს, როცა გუნდური ასპარეზობა ტარდებოდა და პირად შეჯიბრებას ფინალის მონაწილენი უნდა დაესახელებინა, მატოიანმა 50 სამიზნეს უშეცდომოდ ესროლა და იმნაიშვილს 4 ქულით უსწრებდა, მაგრამ შეჯიბრების მეორე ნახევარში უპირატესობა დაკარგა და ფინალში ორივე სპორტსმენი ერთნაირი შედეგით (94 ქულა) გავიდა.

პირადი პირველობის ფინალში გავიდნენ, აგრეთვე, არმიელი სპორტის ოსტატები ლ. სიმონიანი (90), კ. კლდიაშვილი (82) და განთიადელი სპორტის ოსტატი ნ. ჯანაშია (88).

ადგილიდან სროლაში საერთაშორისო კლასის სპორტის ოსტატი ზ. მაჩხანელი („ლოკომოტივი") დააწინაურა — 93. თანაგუნდელმა ოსტატმა ვ. ალავერდოვმა და არმიელმა სპორტის ოსტატობის კანდიდატმა ვ. ამირხანოვმა მაჩხანელთან 2-2 ქულა წააგეს. მათს გარდა ფინალში შევიდნენ არმიელი ოსტატები ა. ბუკია, ი. კონდრატიევი (89-89) და თამაზ იმნაიშვილი (88). იმ დღეს სპორტის ოსტატის ნორმატივს ვერავინ შესწვდა.

ფინალში სურათი ერთგვარად შეიცვალა: კიდევ 100 სამიზნეზე გასროლით თამაზ იმნაიშვილმა 97 ქულა მოაგროვა და სპორტის ოსტატის ნორმატივს გადააჭარბა როგორც 100, ისე 200 გასროლის ჯამში (191 ქულა). მრგვალ სტენდზე ნან ერთადერთმა მიაღწია მიზანს. II ადგილზეა მატოიანი — 185, III — სიმონიანი — 174.

ადგილიდან სროლაში ასეთივე დუბლი გააკეთა მაჩხანელმა: 100 გასროლით 96 ქულა მოაგროვა, 200 გასროლის ჯამში კი 189. II ადგილზეა ალავერდოვი — 184, III — კონდრატიევი — 182.

რ. ნადირაძე.

• • •

ს უ რ ა თ ზ ე: ზ. მაჩხანელი (მარჯვნივ) და თამაზ იმნაიშვილი ერთმანეთს გამარჯვებას ულოცავენ.
ო. გელაშვილის ფოტო.

პირველობისთვის 90 ჩოგბურთელი იბრძოდა

თბილისის პირად პირველობაში 90 ჩოგბურთელმა მიიღო მონაწილეობა. მიუხედავად იმისა, რომ სარბიელზე არ გამოსულან ა. მეტრეველი და თ. კაკულია, ასპარეზობა მაინც საინტერესოდ წარიმართა.

ვაჟთა ერთეულებში ჩემპიონი გახდა გ. პერეგუდოვი, რომელმაც ფინალში პ. აბაშკინს სძლია.

ვაჟთა წყვილების ფინალურ მატჩში პერეგუდოვი და აბაშკინი გ. აბრამიძესთან და ვ. გუნჩინთან დამარცხდნენ.

ქალთა ერთეულებში უძლიერესი იყო ნ. თუხარელი, რომელმაც გადამწყვეტ შეხვედრაში ო. პაპაიანს აჯობა.

თუხარელმა მეორე წარმატება ქალთა წყვილების ფინალში იზეიმა: ა. ივანოვასთან ერთად მან გამარჯვება მოიპოვა მ. ელერდაშვილ — ხ. კაკელიას დუეტთან.

ამ შეჯიბრებაში ყურადღება მიიქციეს გოგონებმა — ვარკეთილის საშუალო სკოლის მოსწავლემ გ. გოგოლაურმა და გლდანის მე-2 სპორტული სკოლა-ინტერნატის მოსწავლემ ლ. აბუაშვილმა. პირველმა VI ადგილი დაიკავა, ხოლო მეორემ — IX.

ი. ლოპატკინი.

დარჩა ორი კანდიდატი

რიგა, 7 მაისი. აქ დამთავრდა ხუთი ახალგაზრდა ოსტატი მოჭადრაკის ტურნირი ჭაბუკთა მსოფლიო პირველობის ერთადერთი საგზურისთვის, მაგრამ შეჯიბრებამ გამარჯვებული ვერ გამოავლინა: I-II ადგილები გაიყვეს მოსკოველმა ს. მაკარიჩევმა და ლვოველმა ა. ბელიავსკიმ — 7,5-7,5 ქულა 12-დან.

თავიდან ბელიავსკი ლიდერობდა, მაგრამ ბოლოსწინა წრეში ა. პეტროსიანთან (ერევანი) მოულოდნელი წაგების შემდეგ მაკარიჩევი დაწინაურდა. დასკვნითს ტურში ბელიავსკის ხელს აძლევდა მხოლოდ მოგება, რაც მან შეძლო თავისი მეტოქის, ლენინგრადელი ა. კოჩიევის „დახმარებით": კოჩიევმა გაუფრთხილებელი სვლით ზედიზედ ორი პაიკი წააგო და უმალვე დანებდა.

ა. პეტროსიანმა 5,5 ქულა მოაგროვა, ა. პანჩენკომ (ჩელიაბინსკი) — 5, კოჩიევმა — 4,5.

დებულების მიხედვით, მსოფლიო პირველობაზე სსრ კავშირის წარმომადგენლის ვინაობის საკითხს სსრ კავშირის ცენტრალური საჭადრაკო კლუბი და ჭადრაკის საკავშირო ფედერაცია გადაწყვეტენ.

(საკდესი).

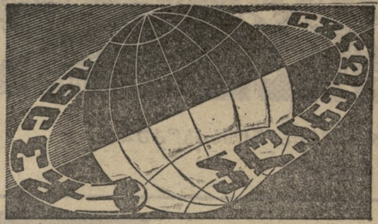

7 და 8 მაისს მოსკოვში, „ტორპედოს" სტადიონის საფეხბურთო მინდორზე, ოცი ბურთი ერთად დაგორავდა. ამ ორი დღის მანძილზე ოსტატთა ცნობილი გუნდის მოთამაშეები აბარებდნენ საკონტროლო ნორმატივებს ფიზიკურ, ტექნიკურ და ტაქტიკურ მომზადებაში.

მინდვრის მწვანე სწორკუთხედი დაყოფილი იყო სექტორებად, რომლებშიც სპეციალური დგარები იდგა, კარები კი კვადრატებად დაეყოთ. დღევანდელი ფეხბურთი ახალ, უფრო მაღალ მოთხოვნებს უყენებს მოთამაშეებს. მაგალითად, „ფრიადის" მისაღებად საჭიროა შვიდი ცდით შვიდჯერ მოახვედრო ბურთი კარის განსაზღვრულ კვადრატს. მართალია, პირობები ნორმატივების ჩაბარებისას გაცილებით იოლია, ვიდრე თამაშის დროს, მაგრამ „ტორპედოს" ყველა ფეხბურთელმა მაინც ვერ მიიღო „ფრიადი".

ერთი ვარჯიში ყველაზე ძნელი დასაძლევი აღმოჩნდა როგორც მცველებისთვის, ისე თავდამსხმელებისთვის. საჭირო იყო 35 მეტრიდან ბურთის ჰაერში „გადაცემა" სამმეტრიანი დიამეტრის წრეში. სმირნოვმა ხუთი ცდიდან სამჯერ მიაღწია მიზანს. ასეთივე შედეგი ჰქონდა სოლოვიოვსაც.

ფეხბურთელს დიდი სისწრაფით თამაში უნდა შეეძლოს. ამიტომ მსაჯები 30 მეტრზე რბენაში შეფასებისას მაინცდამაინც ხელგაშლილი არ იყვნენ. 4,0 წამი—„კარგი". ასეთი შედეგი მოიპოვა მცველმა ტუკმანოვმა. სხვები მას ჩამორჩნენ: 4,1—„სა-[illegible] მიანები".

ნორმატივების ჩაბარება [illegible] მოთამაშეთა და მთელი [illegible] გუნდის სპორტული ფორ-[illegible] ერთ-ერთი [illegible] ამ შე-[illegible] შედეგებმა ჯვა-[illegible] სამუშაო ჯერ [illegible]

სამუშაო ჯერ კიდევ ბევრია

ერევნის „არარატმა" [illegible]ულ საფეხბურთო სეზონში წარმატებით გამოდიოდა, [illegible] სახაც კარგად ჰილო.

გუნდს ხელმძღვანე[illegible] დამსახურებული ოსტატი, წარსულში სახელგანთქმულ[illegible] თავდამსხმელი ნ. სიმონიანი. უფროსი მწვრთნელი [illegible] ასწავლის შემტევი სტილით, უშეღავათოდ თამაშს.

ს უ რ ა თ ზ ე: გუნდ[illegible] მწვრთნელი ნ. სიმონიანი, (მარჯვნივ) საწვრთნელ მეცად[illegible]

გ. ბაღდასარიანის ფოტო.

ჩვენი კორესპონდენტები გადმოგვცემენ

სპარტაკიადა დამთავრდა

დამთავრდა აზერბაიჯანის ქალთა სპარტაკიადა. საწარმო-დაწესებულებებში, კოლმეურნეობებში, საბჭოთა მეურნეობებში, სასწავლებლებში, საქალაქო და რაიონულ ცენტრებში მოეწყო წინასწარი და ფინალური შეჯიბრებები, რომელთა სტარტზეც 200 ათასზე მეტი სპორტსმენი გამოვიდა.

სპარტაკიადის მანძილზე დამყარდა სამი რესპუბლიკური რეკორდი; განახლებულია 12 საოლქო და 100 რაიონული მიღწევა; 15 ათასმა მონაწილემ პირველად შეასრულა სათანრიგო ნორმატივები, ხოლო 19 ათასზე მეტმა მშდ კომპლექსის ნორმატივები ჩააბარა.

მთავარი პრიზი გადაეცა აზერბაიჯანის დედაქალაქის გუნდს. სასოფლო გუნდებს შორის უძლიერესი აღმოჩნდა ჯალილაბადის რაიონის კოლექტივი.

ბაქო.

გვეპატიჟება ყაბარდო-ბალყარეთი

მაისის პირველი შაბათი ყაბარდო-ბალყარეთის ბევრ საზაფხულო ტურბაზაში პირველი სამუშაო დღე იყო. ზაფხულში მთებში დასვენების ათასობით მოყვარული გაეცნობა რესპუბლიკის ღირსშესანიშნაობებს, ავა იალბუზის კალთებზე, გადალახავს კავკასიონის მთავარი ქედის ზეკარებს.

1973 წელს სტუმრებს კარს გაუღებს ახალი დიდი ტურბაზა „ტაშლი-ტალა", სასტუმრო „ჩეგეტი", რამდენიმე ალპური ქოხი. შენდება დიდი ავტოკემპინგი, თხუთმეტსართულიანი სასტუმროები ნალჩიკში და იალბუზის მისადგომებთან.

შარშანდელ სეზონში ყაბარდო-ბალყარეთში იყო მილიონნახევარი ტურისტი. წლეულს ალბათ ეს „რეკორდი" მოიხსნება.

ნალჩიკი.

„გამონაკლისის სახით"

სპორტულ ტანვარჯიშში მოლდავეთის თასზე შეჯიბრებაში მრავალჭიდის ჯამში IV ადგილი ლარისა ვოიკომ დაიკავა. თუმცა სამი წელი გავიდა, კიშინიოვის სპორტსკოლა-ინტერნატის VI კლასის მოსწავლე მთელს რესპუბლიკაში ყველაზე ახალგაზრდა სპორტის ოსტატობის კანდიდატია. ლარისას ცხოვრება თავგადასავლებითაა სავსე. მას ყოველი ახალი შეჯიბრების წინ უხდება განცხადების შეტანა სპორტული ტანვარჯიშის რესპუბლიკურ ფედერაციაში, რათა უფროსებთან ერთად ასპარეზობის უფლება მისცენ.

ლარისა ათი წლის იყო, როცა სპორტის ოსტატობის კანდიდატის ნორმატივი შეასრულა. ეს წოდება მას გამონაკლისის სახით მიანიჭეს. ამ ერთი წლის უკან გოგონამ სპორტის ოსტატის სამკერდე ნიშნის ტარების უფლებაც მოიპოვა, მაგრამ ალბათ 1976 წელს უნდა დაუცადოს, როცა თექვსმეტი წელი შეუსრულდება. რასაკვირველია, ასე მოხდება, თუ საქმეში კვლავ არ ჩაერია ფორმულირება: „გამონაკლისის სახით".

კიშინიოვი.

„69-ე პარალელი"

ასე ჰქვია მურმანსკში ტურისტებისთვის აგებულ ახალ სასტუმროს. ერთი შეხედვით უჩვეულო სახელი სულ უბრალოდ აიხსნება: სწორედ 69-ე პარალელზეა განლაგებული მსოფლიოში ერთ-ერთი უდიდესი იმიერპოლარული ქალაქინავსადგური.

სასტუმროს ხუთსართულიანი შენობა აღმართულია ულამაზეს ბორცვებს შორის, მოთხილამურეთა საყვარელ ადგილზე. „69-ე პარალელი" 275 კაცისთვისაა გათვალისწინებული. სასტუმროში არის 300-ადგილიანი კინოდარბაზი, რესტორანი, საყოფაცხოვრებო მომსახურების პუნქტები, სპორტული ინვენტარის საცავი. ეს სასტუმრო ერთ-ერთი ძირითადი ნაწილია ტურისტული კომპლექსისა, რომელიც აქ, მყუდროების ველზე იქმნება.

ვ. ზასუხინი.

მურმანსკი.

რკინიგზელი სპორტსმენებისთვის

დებალცევოში — ოლქის ერთ-ერთ უდიდეს სარკინიგზო კვანძში — ახალი სპორტის სასახლე გაიხსნა. კომპლექსში შედის საცურაო აუზი, ძალოსნობის, კრივის, სპორტული თამაშების დარბაზები, საჭადრაკო-საშაშო კლუბი.

ვესტიბიული დიდი გემოვნებით გააფორმეს ადგილობრივმა მხატვრებმა.

ი. ბურინდა.

დონეცკი.

თეთრი ტრასების დამპყრობნი

ახალგაზრდა სპორტსმენი — სამთომოთხილამურეთა რესპუბლიკური და საკავშირო შეჯიბრებების პრიზიორი, იმიერკარპატეთის მოზარდთა სპორტული სკოლის აღზრდილი ნატაშა ტური სლალომის ტრასის ფინიშისკენ მიქრის. ოღონდ ფინიშზე მას ელიან არა მსაჯები, არამედ... რეჟისორები და ოპერატორები.

კიევის სამეცნიერო-პოპულარული ფილმების სტუდიამ ტერსკოლში, სადაც ამ გაზაფხულის დღეებში თოვლი ჯერ კიდევ იდო, დაამთავრა გადაღება ახალი სურათისა „მთების გამოწვევა მიღებულია" (სცენარის ავტორი მ. ტოდოროვსკაია, დამდგმელი რეჟისორი ე. დარგოლცი).

საწვრთნელი პროცესების მეთოდიკა, ქვეყნის უძლიერეს სპორტსმენთა გამოცდილების განზოგადება დიდად შეუწყობს ხელს სამთომოთხილამურეებს, რომლებიც სსრ კავშირის ხალხთა ზამთრის III სპარტაკიადისთვის ემზადებიან.

ვ. მიხნევი.

კიევი.

მშვიდობის ველორბოლა

პრაღა, 8 მაისი. მშვიდობის XXVI ველორბოლის მონაწილენი მოუთმენლად ელიან ხვალინდელ დღეს, როცა ეს ტრადიციული, უაღრესად მძაფრი და საინტერესო საერთაშორისო შეჯიბრება გზას გაუდგება მარშრუტით: პრაღა — ვარშავა — ბერლინი. გამარჯვების დღესასწაულზე მოწყობილ სტარტზე ასამდე ველოსიპედისტი გამოვა, რომელთა შორის, ცხადია, შარშანდელი ველორბოლის გუნდურ ჩათვლაში გამარჯვებული სსრ კავშირის ნაკრებიც იქნება. შეჯიბრებაში მონაწილეობენ, აგრეთვე, იმ ქვეყნების სპორტსმენები, რომელთა გზებზეც ტრასა გადის. აქვე არიან უნგრეთის, ინგლისის, რუმინეთის, იტალიის, საფრანგეთის, კუბისა და სხვა სახელმწიფოების მრბოლელები. წლევანდელი ველორბოლის მე-17 მონაწილეა მაროკოს გუნდი. შეჯიბრების ტრასაზე პირველად გამოვლენ ავსტრალიის წარმომადგენლები.

მშვიდობის ველორბოლის ორგანიზატორებმა თავდაპირველად გადაწყვიტეს, რომ გუნდებში 7-7 სპორტსმენი ყოფილიყო, მაგრამ ამ სიახლის წინააღმდეგ მონაწილე სახელმწიფოების დიდმა უმრავლესობამ გაილაშქრა და ყოველი ქვეყნიდან ახლა ისევ ექვსი ველოსიპედისტი გამოვა.

სპორტსმენებს გასავლელი აქვთ 2093 კმ, რომელიც 16 ეტაპადაა დაყოფილი. პირველი ხუთი ეტაპი ჩეხოსლოვაკიის ტერიტორიაზე გაივლის. ესაა 88-კილომეტრიანი მონაკვეთი ნეგვიზდი — პარდუბიცე, პარდუბიცე — ბრნო (135 კმ), ბრნო — ვაგის დუბნიცე (156 კმ), ვაგის დუბნიცე — ბანსკა-ბისტრიცა (170 კმ), ბანსკა-ბისტრიცა — პოპრადი (144 კმ). შემდეგ მოასპარეზეები ერთ დღეს მაღალ ტატრებში დაისვენებენ.

ეტაპი დუბნიცედან ბანსკა-ბისტრიცამდე ყველაზე გრძელია, მაგრამ მას მხოლოდ 2 კილომეტრით ჩამოუვარდება XIV ეტაპი: დრეზდენიდან ჰალემდე. პოლონეთში ველოსიპედისტებს ფინიში ექნებათ კრაკოვში, კელცეში, რადომში, ვარშავაში, ვროცლავეკში, პოზნანში, გერმანიის დემოკრატიულ რესპუბლიკაში კი დრეზდენში, ჰალეში, პოტსდამსა და ბერლინში.

საბჭოთა გუნდი პრაღაში მთელი შემადგენლობით (მწვრთნელები ვ. კაპიტონოვი და ვ. ბრაუდე) 6 მაისს ჩამოფრინდა და უმალვე გაიმართა იმპროვიზებული პრეს-კონფერენცია.

— ჩვენ მნიშვნელოვნად განვაახლეთ ნაკრების შემადგენლობა, — თქვა ბრაუდემ. — შარშანდელ ველორბოლაში გამარჯვებულთაგან მხოლოდ სამნი ჩამოვიდნენ: ნელიუბინი, გუსიატნიკოვი და გორელოვი. დანარჩენი სამი (ლიხაჩოვი, იუდინი, შარაფულინი) ახალბედაა. ასეთმა ცვლილებამ არავინ უნდა გააკვირვოს. მაგალითად, ჩეხოსლოვაკიის გუნდში შარშანდელ მონაწილეთაგან ერთი ბარტონიჩეკი დარჩა. თავისთავად ცხადია, გუნდი საბრძოლოდაა განწყობილი და გამარჯვებას ნატრობს, თუმცა ყოველ წევრს ესმის, რაოდენ რთულია ამ ამოცანის შესრულება. ალჟირში ასპარეზობისას ჩვენ ვნახეთ რამდენიმე გუნდი, რომლებიც მშვიდობის ველორბოლაში მიიღებენ მონაწილეობას. ძლიერი მეტოქეები იქნებიან პოლონელები, უწინარეს ყოვლისა კი ახალგაზრდა ნიჭიერი ველოსიპედისტი შოზდა. უეჭველი ფავორიტია შურკოვსკი. სათვალავიდან არც ნოვიცკის გამოკლება შეიძლება.

მშვიდობის ველორბოლის სტარტზე არ გამოვა შარშანდელი რბოლის ოქროს ლაურეატი მორავეცი (ჩეხოსლოვაკია). ალჟირის ტურის ერთ-ერთ ეტაპზე იგი დავარდა და დაშავებულმა სათანადოდ მომზადება ველარ შეძლო.

სპეციალისტების აზრით, წლევანდელ შეჯიბრებაში საასპარეზოდ უფრო ძლიერი გუნდები ჩამოვიდნენ, რის გამოც ბრძოლა, ცხადია, გაცილებით საინტერესო უნდა იყოს.

დაძაბულ ბრძოლაში

ნიუ იორკი, 8 მაისი. „მედისონ სკვერ გარდენში" კალათბურთის უამრავმა მოყვარულმა მოიყარა თავი — ყველას აინტერესებდა ამერიკის შეერთებული შტატების ეროვნული გუნდისა და სსრ კავშირის კლუბების ნაკრების ამხანაგური საერთაშორისო მატჩი. დაახლოებით 20 ათასი მაყურებლის ინტერესი არ გაწბილებულა: მათ უაღრესად მძაფრი და მიმზიდველი მატჩი იხილეს.

კალათში პირველი ბურთი საბჭოთა სპორტსმენებმა ჩააგდეს, მერე კი თამაში, რომ იტყვიან, ქულა-ქულაში მიდიოდა. შესვენებისთვის ერთი ქულით მასპინძლები დაწინაურდნენ — 36:35.

მეორე ტაიმში კვლავ მწვავე ბრძოლა გაჩაღდა და, ძირითადი დრო რომ ამოიწურა, ტაბლოზე ერთნაირი ციფრები იყო — 73:73. დამატებითს ხუთ წუთში მასპინძლებმა შეძლეს გამარჯვება.

პირველი კოსმონავტის ხსოვნისადმი...

სარატოვი. აქ დიდი ინტერესი გამოიწვია პირველი კოსმონავტის, სსრ კავშირის გმირის ი. გაგარინის ხსოვნისადმი მიძღვნილმა ტრადიციულმა მოტოკროსმა. საპრიზო ადგილებისთვის სხვადასხვა ქალაქის ასამდე დოსააფელი სპორტსმენი იბრძოდა. გუნდური პირველობა და გარდამავალი თასი უფელებმა მოიგეს. II ადგილზე გავიდნენ სარატოველები, III — ვოლგოგრადელები.

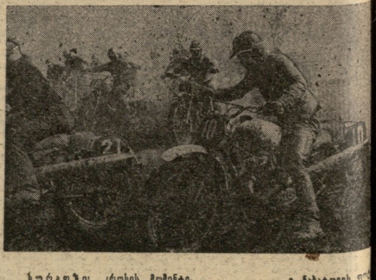

ს უ რ ა თ ზ ე: კროსის მომენტი.

კაპიტან ოპალიხინის სპორტული ჯილდო

ვინიცის ოლქში მშდ [illegible] მოწაფეებს შორის ბევრი პირველი, ოქროს სამკერდე ნიშანი [illegible]თანრიგოსანი და სპორტის ოსტატია. პირველმა მოიპოვა მ. ოპა[illegible] შორის არიან უკრაინისა და საუკეთესო ველოსიპედისტ[illegible]ბჭოთა კავშირის ჩემპიონებიც. ლამურემ, მხტომელმა, [illegible] სპორტის სიყვარული ოპალიხინმა თუ შეიძლება იმის დაჯერ[illegible]ლებსაც ჩაუნერგა. მისი ვაჟი გლაქალაქის სპორტსმენთა შორ[illegible]ერი, დონეცკის სამთო პროფესისახელგანთქმულ კაცს ხელი[illegible]-ტექნიკური სასწავლებლის მასწავარა აქვს!?[illegible]ელი, სათხილამურო სპორტში ოს-

... კაპიტან ოპალიხინს [illegible]ობის კანდიდატია, მძლეოსნობაში 1942 წელს ქალაქ რჟევ[illegible] პირველთანრიგოსანი. ქალიშვილი ლაში დაატყდა თავს: ორ[illegible]ლანა, ვინიცის ფირმა „ოდექდას" აფეთქებული ყუმბარის ნამ[illegible]ნელმცოდნე, ოსტატობის კანდიდამთელი ტანი დაუცხრილა, [illegible] სათხილამურო სპორტში.

მაგრამ მებრძოლი სული[illegible] დიდი სამამულო ომის მონაწილე ცემულა. ერთ დროს საბჭოთა[illegible]ალიხინს ბევრი საბრძოლო ჯილდო შეიარაღებული ძალების ჩემპ[illegible] მოპოვებული. მან მასწავლებლად მეტრზე რბენაში პოსპიტლ[illegible]ობის დროსაც ათობით საპატიო კვლავ სპორტს დაუბრუნდა.[illegible]ლი მიიღო, მაგრამ ყველაზე სასიბით ვარჯიშობდა ყოველგვა[illegible]ლო „ჯილდო" მოწაფეების გამაში — წვიმასა და ქარბუქში[illegible]ებაა. სამი გამარჯვება თითქმის ლე ოსტატებმა სპეციალური [illegible]დროულად იზეიმეს: სასწავლებლის ხელთათმანები დაუკერეს: ერ[illegible]რტსმენები ვინიცის საქალაქო კოლოსიპედის სამართავად, [illegible]ტის წითელი დროშით დაჯილთხილამურებით სასრიალოდ.[illegible]დნენ მშდ კომპლექსის ნორმატი-

ოპალიხინმა გადაწყვიტა [illegible] წარმატებით ჩაბარებისთვის, ახალგაზრდობის აღზრდისთვ[illegible]თხილამურეებმა I ადგილი დაიკავეს ვნა. ამჟამად იგი ვინიცის [illegible]ქის ტექნიკუმების შეჯიბრებაში, ლი პროფესიულ-ტექნიკური [illegible] კი ოლქის ტექნიკუმების გუნდებს ბლის ფიზკულტურის მასწ[illegible]ისაც ჩემპიონობა დაისაკუთრეს. თან სათხილამურო და ვე[illegible] სექციებს ხელმძღვანელობს.

მ. ჩორნი.

[illegible]ვინიცა.

ბრაუნი ისევ ამერიკელია

ამერიკელი მოჭადრაკე უ. ბრაუნი, რომელმაც რამდენიმე წლის უკან ავსტრალიის მოქალაქეობა მიიღო (რამდენიმე ხნით გადავიდა კიდეც „კენგურუს ქვეყანაში"), ისევ დაუბრუნდა შეერთებულ შტატებს.

ამ მეტამორფოზის მიზეზი მხოლოდ მოჭადრაკის პირადი ანგარიში იყო. ავსტრალიელად გარდაქმნა ბრაუნს იმისთვის დასჭირდა, რომ გასცლოდა მსოფლიო პირველობის ჩრდილოამერიკულ ზონას, რომელიც მისთვის მეტისმეტად რთული იყო. ამ შეჯიბრებაში ჩემპიონობისთვისაც სერიოზული მეტოქეები იბრძვიან და დიდოსტატის წოდების მიღებაც ძნელია. „მწვანე კონტინენტის" ტერიტორიაზე, ბრაუნის აზრით, ამოცანები გაცილებით მარტივი გადასაჭრელი იყო. ვარაუდი გამართლდა: მალე ბრაუნი დიდოსტატი გახდა. ახლა მან, ფიშერის მსგავსად, გადაწყვიტა ჭადრაკი შემოსავლის წყაროდ აქციოს.

ბრაუნმა ბევრი მიზანი შეასრულა და ამერიკაში დაბრუნდა, სადაც საჭადრაკო ცხოვრება გაცილებით უფრო მდიდარია, ვიდრე ავსტრალიაში. სიტყვა „მდიდარი" შეიძლება პირდაპირი მნიშვნელობით გავიგოთ.

აშშ-ს ღია ჩემპიონატში ბრაუნმა გაიმარჯვა, მაგრამ ფული უფრო ნაკლები მიიღო, ვიდრე ვარაუდობდა: ორმა სხვა მონაწილემ ისეთივე შედეგები მოიპოვა, როგორიც მან, პირველობა ბრაუნს მიეკუთვნა, მაგრამ ჰონორარი გაიყო.

ბრაუნმა მაშინვე ლოუნ პაინს (კალიფორნიის შტატი) მიაშურა, სადაც ტარდებოდა საერთაშორისო ტურნირი რვა მოჭადრაკის მონაწილეობით. მოთამაშეთა მცირე რიცხვის მიუხედავად, ბრაუნმა იქ II-III ადგილები გაიყო...

და მაინც, როგორც უცხოეთის სააგენტოები იუწყებიან, ბრაუნს, ჯერ კიდევ აქვს ფულის მოხვეჭის იმედი და იბრძვის კიდეც ამ მიზნისთვის.

ჭადრაკის ისტორიკოსი

კიშინიოველ პ. სავი[illegible]ამეტი წიგნი სჭირდება იმისთ[illegible] ბიბლიოთეკაში დაცული იყოს თით[illegible] მანძილზე რუსულ ენაზე გამოცემუ[illegible] საჭადრაკო წიგნი. სპეციალისტების [illegible]ბს საბჭოთა კავშირში საჭადრაკო ლ[illegible] ერთ-ერთი ყველაზე მდიდარი კოლექ[illegible]ევრ უნიკალურ გამოცემას შეხვდებ[illegible]რებით საინტერესოა 1824 წელს სანკ[illegible]ში 200 ცალად გამოცემული ა. პეტ[illegible]მძღვანელო. ერთ-ერთი ასეთი წიგნი [illegible]ერით პუშკინსაც ჰქონდა. ახლა იგ[illegible] ინახება, პუშკინის სახლში. რუსუ[illegible]ბის გარდა, სავინის კოლექციაში და[illegible]ენებზე არსებული საჭადრაკო ლიტე[illegible]მდე ტომი.

პ. სავინს ბევრი მეგობ[illegible] უმეტესობა დადიოდა კიშინიოვ[illegible] სახლის საჭადრაკო სექციაში, რომე[illegible] 25 წლის მანძილზე ხელმძღვანელო[illegible] ენთუზიასტი უკვე პენსიონერია, სექცი[illegible]ელობა კი მის ერთ-ერთ მოწაფეს [illegible]ა შორის, სავინის აღზრდილთა შორ[illegible]ს ოსტატი და ერთი დიდოსტატია.

სავინისთვის ბიბლიოთეკა მარტო კოლექციონერის გატაცება როდია: ჭადრაკის დიდი მოყვარული, ისტორიის მასწავლებელი, ამ თამაშის ისტორიკოსიც გახდა. მასვე ეკუთვნის მოლდავურ ენაზე პირველად გამოცემული ჭადრაკის სახელმძღვანელო და გამოკვლევა „ჭადრაკი მოლდავეთში".

სავინი დიდი ხანია აგროვებს ალიოხინის ცხოვრების ამსახველ მასალებს. მას აქვს ძველი გაზეთები, რომელთა ფურცლებზეც გამოჩენილი ოსტატი ჭადრაკის განყოფილებას ხელმძღვანელობდა. სავინის კოლექციაში დაცულია ლისაბონში გადაღებული სამი უნიკალური ფოტოსურათი, რომლებზეც ალიოხინი სიცოცხლის ბოლო წლებშია აღბეჭდილი.

სავინის ბინაში მსურველი ნახავს ბევრ სხვა საინტერესო რამესაც — ჭადრაკისადმი მიძღვნილ სამკერდე ნიშნებს, საფოსტო მარკებს... სავინმა ათი ათასზე მეტ ლამაზ საჭადრაკო კომბინაციას მოუყარა თავი და შეიტანა სახელმძღვანელოში, რომელზეც აგერ უკვე ათი წელია მუშაობს.

ვ. ნოვოსადიუკი.

კიშინიოვი.

კიდევ ოთხნი — ჯომოლუნგმაზე

ბატმანდუ, 8 მაისი. იტალიური ექსპედიციის კიდევ ოთხმა მონაწილემ დაიპყრო სამყაროს უმაღლესი მწვერვალი ჯომოლუნგმა (8848 მ). ესენი არიან ფაბრიციო ინამორატი, ვირგინიო ეპისი, კლაუდიო ბენედეტო და შერპი გამყოლი სანამ გიიალზემი.

მიზნამდე 100 მეტრი რომ რჩებოდა, ეს მამაცი ოთხეული ხვავრიელმა თოვამ გააჩერა — მათ მხოლოდ ნახევარი საათის შემდეგ შეძლეს გზის განგრძობა.

ოთხივე მთამსვლელი მშვიდობიანად დაეშვა სამუალედო ბანაკში, მწვერვალის გზას კი იტალიელ ალპინისტთა ახალი ჯგუფი დაადგა.

ახალი ამბები-73

ოდესა, 7 მაისი. მოფარიკავეთა საკავშირო პირველობის გუნდურ შეჯიბრებაშიც თავი გამოიჩინა ქვეყნის ახალმა ჩემპიონმა, მოსკოველმა სტუდენტმა, 19 წლის ვ. ბუროჩკინამ. რსფსრ-ს ნაკრებთან ფინალურ შეხვედრაში მან ოთხივე ორთაბრძოლა მოიგო და დიდი წვლილი შეიტანა მოსკოვის გუნდის გამარჯვებაში. III ადგილი დაისაკუთრა ბელორუსიის ძლიერმა კოლექტივმა. აღსანიშნავია საქართველოს წარგზავნილთა წარმატება: ამ ახალგაზრდულმა ნაკრებმა IV ადგილი დაისაკუთრა. მომდევნო ადგილებზე გავიდნენ უკრაინის, ყაზახეთის, ესტონეთისა და ლენინგრადის გუნდები.

მოსკოვი, 7 მაისი. ევროპის ტანმოვარჯიშეთა X ჩემპიონატში (გრენობლი) საბჭოთა კავშირის ღირსებას დაიცავენ ქვეყნის აბსოლუტური ჩემპიონი, თავისუფალ ვარჯიშში ოლიმპიური ჩემპიონი, მრავალჭიდის ცალკეულ სახეობებში ევროპის 1971 წლის ჩემპიონი, ვლადიმირელი სტუდენტი ნ. ანდრიანოვი, ტაიჭზე ოლიმპიური ჩემპიონი, ევროპის 1971 წლის აბსოლუტური ჩემპიონი, მოსკოველი ოფიცერი ვ. კლიმენკო და ახალგაზრდა გროზნოელი სპორტსმენი ვ. მარჩენკო. მიუნჰენის ოლიმპიური თამაშების მონაწილე, ერევნელი სტუდენტი ე. მიქაელიანი გასულ კვირას უკანასკნელ საწვრთნელ მეცადინეობაზე დაშავდა და, სამწუხაროდ, ჩემპიონატში ვერ იასპარეზებს. საბჭოთა სპორტსმენებს არაერთხელ უსახელებიათ თავი ტანმოვარჯიშეთა ევროპულ ფორუმებში. კონტინენტის აბსოლუტური ჩემპიონები იყვნენ ბ. შახლინი, ი. ტიტოვი, მ. ვორონინი და, როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, ვ. კლიმენკო.

მოსკოვი, 7 მაისი. რეგბისტთა საერთაშორისო შეჯიბრების მეორე ტურში სსრ კავშირის შარშანდელი ჩემპიონატის ვერცხლის პრიზიორმა — ი. გაგარინის სახელობის სამხედრო-საჰაერო აკადემიის გუნდმა ბრინჯაოს პრიზიორი — თბილისის „ლოკომოტივი" დაამარცხა — 34:0. ჩეხოსლოვაკიის გუნდების „დუკლასა" და „სლავიას" მატჩი „დუკლამ" მოიგო — 19:10.

ტულა, 7 მაისი. ადგილობრივ დახურულ საცურაო აუზში სამ დღეს გაგრძელდა რსფსრ-სა და უნგრეთის მოცურავეთა მატჩი. საბჭოთა გუნდი უმთავრესად ახალგაზრდა, ნიჭიერი ოსტატებით იყო დაკომპლექტებული და ნაწილობრივ ამითაც აიხსნება ის, რომ პროგრამის 29 სახეობიდან სტუმრებმა 22 მოიგეს. მაყურებლებს განსაკუთრებით მოეწონათ მიუნჰენის ოლიმპიადის ბრინჯაოს პრიზიორი ანდრაშ ხარგიტაი, რომელიც ექვსჯერ ავიდა საპატიო კვარცხლბეკის უმაღლეს საფეხურზე, ევა კიში — მიუნჰენის ოლიმპიური ფინალის მონაწილე, რომელმაც აქ ხუთ სახეობაში გაიმარჯვა და 12 წლის გაბრიელა ვერასტო — სამ სახეობაში გამარჯვებული. წარმატებით იასპარეზა ზოგიერთმა საბჭოთა მოცურავემაც. მაგალითად, 18 წლის მ. ხრიუკინმა (ვორონეჟი) მოიგო ბრასისტთა შეჯიბრება 100 (1.09,1) და 200 მეტრზე (2.32,2). ა. რიბაკოვმა (არზამასი) ყველას აჯობა 100 მეტრზე თავისუფალი სტილით ცურვაში — 55,2. ბელგოროდელმა ა. ბოგატირიოვამ გაიმარჯვა 100 მეტრზე თავისუფალი სტილით ცურვაში (1,02,6), ხოლო პერმელმა ლ. პოპოვამ — ამავე მანძილზე ბატერფლაით — 1.10,2. აუზის მასპინძლებმა უნგრელ მეგობრებს ტრადიციული საჩუქარი — ტულის სამოვარი მიართვეს.

რეკორდი საფრთხეშია

იტალიის ნაკრების ყველა დროის უპირველეს სნაიპერად ითვლება მეაცა, რომელმაც 1930-39 წლებში ამ გუნდში 53 შეხვედრა ჩაატარა და 33 ბურთი გაიტანა. მაგრამ მეაცას რეკორდს ემუქრება ნაკრების თავდამსხმის ახლანდელი / ლიდერი რივა. მართალია, იგი ასაკში შევიდა და ისე ველარ თამაშობს, როგორც 1968-70 წლებში, მაგრამ გუნდში მაინც შეინარჩუნა ადგილი. დღეისთვის რივას იტალიის ნაკრებში 36 მატჩი აქვს ჩატარებული და 32 ბურთი გატანილი. ამიტომ იტალიელ ფეხბურთის მიმომხილველებს მიაჩნიათ, რომ იგი აუცილებლად მოხსნის მეაცას რეკორდს.

„მუქები" და „ბაცები"

ჩვენს პლანეტაზე გამოჩნდა ჭადრაკის კიდევ ერთი რაციონალიზატორი: 80 წლის ოსკარ სალაზარი, რომელმაც რამდენიმე თამაში გამოიგონა ბავშვებისა და უფროსებისთვის. მისი აზრით, ჭადრაკის დღევანდელი ნიშნები ძალიან მოძველებული და „ბუნდოვანია", განსაკუთრებით, ინგლისური ნოტაციით.

სალაზარი წინადადებას იძლევა დაინომროს ჭადრაკის დაფის კვადრატები (პირველი ჰორიზონტალი — 1-დან მე-8-მდე, მეორე — 9-დან 16-მდე და ა. შ. — მარცხნიდან მარჯვნივ), შემდეგ უჯრედების ნიშნები გაცილებით უფრო მარტივი ხდება, ისევე როგორც სვლებისა.

— ჭადრაკის ხელახლა სწავლა იოლი არ იქნება, — ამბობს გამომგონებელი, — მაგრამ დარწმუნებული ვარ, რომ ჩემი სისტემა ბოლოს და ბოლოს ფეხს მოიკიდებს.

ახალ წინადადებას აქვს კიდევ ერთი მხარე: სალაზარს მიაჩნია, რომ ჭადრაკის ფიგურების შავებად და თეთრებად დაყოფას „რასობრივი დისკრიმინაციის სუნი ასდის". ამიტომ იგი გვთავაზობს ახალ ტერმინებს: „მუქები" და „ბაცები".

ნიჩბებით... ყინულზე

[illegible]ნიჩბოსნები ყინულზე გამოვიდნენ, [illegible]ები აიქნიეს..."

[illegible]თი სიტყვებით თამამად შეიძლე[illegible]დაიწყოს რეპორტაჟი ახალი უჩ[illegible]ო აპარატებით შეჯიბრებიდან. ეს [illegible]ტები ყინულზე ნიჩბოსნობისთვის [illegible]ა ლენინგრადელმა გამომგონებე[illegible] ვ. სმირენსკიმ.

[illegible]რდაპირ სარბოლო ნავიდან ამო[illegible]ლ მოძრავ სკამზე მჯდომი სპორ[illegible]ი ნაცნობი მოძრაობით ავითა[illegible] მაღალ სიჩქარეს. „ყინულმსვლე[illegible]ნავი ერთხანს მაშინაც კი მისრია[illegible], როცა სპორტსმენი ნიჩბებს აღ[illegible]სვამს.

[illegible]რატი გარეგნულად ჰგავს ცნო[illegible] „თოვლმსვლელებს" — მანქანებს, [illegible]ებიც თოვლზე ხშირი ხრახნული [illegible]იანი ცილინდრების ბრუნვის [illegible]დ მოძრაობენ (თოვლის ამფი[illegible] წააგავს, რომლებსაც ამჟამად [illegible]რისა და უკიდურესი ჩრდილოე[illegible] რაიონებისთვის აკეთებენ).

სპორტული „ყინულმსვლელი" უნიკალურია, თუმცა მთლიანად იმ კვანძებისა და დეტალებისგან შედგება, რომელთაც სამამულო მრეწველობა სერიულად უშვებს.

ყინულის „გასაშლელი ორადგილიანით" სპორტსმენები შეუთანხმებლადაც რომ უსვამდნენ ნიჩბებს, ერთმანეთს ხელს მაინც არ უშლიან და ერთობლივი მოქმედებით იოლად მიიწევენ ფინიშისკენ, „ყინულმსვლელი" მისი სიმძლავრის შესაბამისად შეიძლება რამდენიმე ნიჩბოსანმა მართოს.

— სპორტის მოყვარულებმა მიიღეს ჩინებული იარაღი ზამთრობით ვარჯიშისთვის, ხოლო გართობის მოყვარულებმა — ახალი ატრაქციონი, — ამბობს ლენინგრადის ფიზკულტურის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის ნიჩბოსნობის სექტორის გამგე, პედაგოგიკურ მეცნიერებათა კანდიდატი ნ. მორქევიკოვი. — ასეთი მოწყობილობის შექმნა ძნელი არაა, მისი დამზადება ნებისმიერი საწარმოს სპორტსმენებს შეუძლიათ. ზამთარში იგი ფიზკულტურელთა დიდ რაზმს დაეხმარება სპორტული ფორმის შენარჩუნებაში და საინტერესო შეჯიბრებების მოწყობაში.

ერთადგილიანი „ყინულმსვლელი" 70 კილოგრამზე ნაკლებს იწონის. თუ მას გვერდებზე და წინ სამ ციგურას დავუყენებთ, ხოლო ცენტრში იალქნიან ანძას, ბუერს მივიღებთ. თუ უეცრად ქარი ჩადგა, სპორტსმენი ასეთი ტრანსპორტით იოლად მიაღწევს ნაპირს ნიჩბების დახმარებით. ბუერის ცილინდრები პენოპლასტით თუ აავსეთ, იგი ცურვასაც შეძლებს.

ლენინგრადელთა სიახლე ძალიან მოიწონა სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსთან არსებულმა აღმოჩენათა და გამოგონებათა საქმეების სახელმწიფო კომიტეტმა. ვ. სმირენსკის საავტორო მოწმობა გადასცეს.

ვ. ჩეტკარიოვი.

ლენინგრადი.

რას ესწრაფვის ფიშერი?

ცნობილია, რომ, სანამ მსოფლიო ჩემპიონი გახდებოდა, რობერტ ფიშერი საკმაოდ წუწია იყო, ახლა კი კიდევ უფრო ჭირვეული და მომთხოვნი გახდა. ყოველ შემთხვევაში, მისი წინასწარ აფიშირებული მატჩი ბრაზილიელ ენრიკე-კოსტა მეკინგთან შარშან წლის ბოლოს არ ჩატარებულა. შემდეგ „გამოირკვა", რომ შეხვედრის ვადები არ იყო კარგად შერჩეული (მეკინგი სხვა საერთაშორისო შეჯიბრებაში „უნდა გამოსულიყო"). სინამდვილეში შეჯიბრების ჩაშლის მიზეზი ის იყო, რომ ამერიკელმა დიდოსტატმა მეტისმეტად დიდი თანხა მოითხოვა. ამავე მიზეზით ჩაიშალა ამერიკელი დიდოსტატის მატჩი საუკეთესო ბრაზილიელ მოჭადრაკეთა ჯგუფთან, რომელსაც ფიშერ — მეკინგის მატჩი უნდა შეეცვალა. ამერიკელმა ამ შეხვედრაში მოითხოვა... 200 ათასი დოლარი!

ლონდონიდან იუწყებიან მსოფლიო ჩემპიონის ტიტულის მოპოვების შემდეგ ფიშერის პირველი გამოსვლის პროექტზე. გაზეთ „ტაიმსის" სარედაქციო შენიშვნის თანახმად, მიმდინარეობს მოლაპარაკება ფიშერისა და ცნობილი ამერიკელი მოჭადრაკის უ. ჰარტსტონის შეხვედრის თაობაზე. ფიშერმა კვლავ საოცარი ფინანსური მოთხოვნები წამოაყენა.

ერთი სიტყვით, ახალი მსოფლიო ჩემპიონი ტურნირებში კი არ თამაშობს, რაც შეიძლება დიდ მოგებას ესწრაფვის.

საქმე ეთევმოხალე

ჩვენი სტუმარი — „ჰერტა ბსკ“

თბილისელთა სტუმარი — „ჰერტა ბსკ“ („ბერლინერ შპორტკლუბი“, დასავლეთ ბერლინი) ერთ-ერთი უძველესი საფეხბურთო კლუბია ევროპაში: იგი 1892 წლის 25 ივლისს დაარსდა. გუნდის ტრადიციული ფორმაა თეთრ-ლურჯი მაისურები მკერდზე თეთრი ემბლემით და თეთრი ტრუსები. „ჰერტა ბსკ“, ჩვეულებრივ, თამაშობს ევროპაში ერთ-ერთ უდიდეს „ოლიმპია-შტადიონზე“, რომელიც 85 ათას მაყურებელს იტევს.

ყველაზე დიდ წარმატებებს „ჰერტამ“ 30-ან წლებში მიაღწია. 1930 და 1931 წლებში მან ორჯერ მოიპოვა გერმანიის ჩემპიონობა, კარგი შედეგებით მონაწილეობდა სხვა ჩემპიონატებშიც, ხოლო ომის შემდეგ დასავლეთ ბერლინის ეგრეთ წოდებულ „რეგიონალ-ლიგაში“, სადაც ფაქტიურად არ ჰყავდა ღირსეული მეტოქე. ამაზე მეტყველებს ის ფაქტი, რომ „ჰერტამ“ 23-ჯერ მოიპოვა დასავლეთ ბერლინის ჩემპიონობა.

1964 წლიდან „ჰერტა“ ჩაება გფრ-ის უმაღლესი, ეგრეთ წოდებული „ბუნდესლიგის“ შეჯიბრებებში. 1965 წელს მას მოუხდა „ბუნდესლიგის“ დატოვება და დროებით ისევ დასავლეთ ბერლინის ლიგას დაუბრუნდა, თუმცა გუნდის ხელმძღვანელობა არ შეურიგდა ასეთ მარცხს და ბევრი რამ იღონა კოლექტივის გასაძლიერებლად.

„ჰერტას“ აღორძინება დაკავშირებულია გამოცდილი, მაღალი კვალიფიკაციის სპეციალისტის ჰელმუტ კრონსბაინის სახელთან. ეს მწვრთნელი ახლა 59 წლისაა და გუნდს უცვლელად ხელმძღვანელობს 1966 წლიდან. 1968 წლისთვის „ჰერტა“ ისევ „ბუნდესლიგას“ დაუბრუნდა, რის შემდეგ იქ ცვალებადი წარმატებით თამაშობს (არ უნდა დაგვავიწყდეს, რომ, სპეციალისტების საერთო აზრით, „ბუნდესლიგის“ შემადგენლობა ერთ-ერთი უძლიერესია მსოფლიოში). გუნდს უფრო დაჯერებულად რომ ეგრძნო თავი, კრონსბაინმა მიიწვია ავსტრიის ნაკრების გამოჩენილი მეკარე ფრაიდლი, გფრ-ის ნაკრების ცნობილი მარჯვენა მცველი პაცკე და სხვა სახელგანთქმული ოსტატები.

ყველაზე დიდი წარმატება „ბუნდესლიგაში“ „ჰერტამ“ 1971-72 წლების ჩემპიონატში მოიპოვა, როცა 18 მონაწილეს შორის 37 ქულით VI ადგილი დაიკავა. საინტერესოა აღინიშნოს, რომ, ასეთი წარმატების მიუხედავად, გუნდს ბურთების უარყოფითი ბალანსი ჰქონდა — 46:55.

„ჰერტას“ მაშინ დიდი უსიამოვნებაც შეემთხვა. გფრ-ის ფეხბურთის ფედერაციამ „ბუნდესლიგიდან“ გააძევა კლუბი „არმინია“, რომლის გარშემო მოკალათებული საქმოსნები სხვა გუნდების მოთამაშეებს ქრთამს აძლევდნენ. ასეთი რამ „ჰერტას“ მოთამაშეების ერთ ჯგუფსაც დაუმტკიცდა, რომლებიც სამუდამოდ იქნენ დისკვალიფიცირებული. გფრ-ის ფეხბურთის ფედერაციამ „ჰერტას“ უეფა-ს თასის გათამაშებაში მონაწილეობის უფლება ჩამოართვა და VII ადგილზე გასულ „კაიზერსლაუტერნს“ გადასცა.

შარშან აგვისტოში, როცა თბილისის „დინამო“ დასავლეთ ბერლინს ეწვია, „ჰერტა“ ახალი სეზონისთვის ემზადებოდა. ამ მატჩისადმი (რომელიც „ჰერტამ“ მოიგო ანგარიშით 1:0) მიძღვნილ პროგრამაში აღნიშნულია, რომ გუნდის შემადგენლობა სრულიად გადახალისდა, მას არ ჰყავს ბეკენბაუერის, ნეცერის, მიულერის მსგავსი ვარსკვლავები და ასეთ პირობებში მოგება დიდი წარმატება იქნება, წაგებას კი ტრაგედიად ნუ ვაქცევთო.

როგორც მოგვიანებით გამოირკვა, „ჰერტას“ ხელმძღვანელობა რეალისტურად უყურებდა შექმნილ ვითარებას. გუნდის წინაშე მდგარი მთავარი ამოცანა იყო „ბუნდესლიგაში“ დარჩენა. პირველი წრის შემდეგ საქმე ცუდად წავიდა — 17 თამაშიდან 14 ქულით გუნდი XIII ადგილზე იმყოფებოდა. შემდეგში მდგომარეობა კიდევ უფრო გაუარესდა, მაგრამ მარტიდან მოყოლებული „ჰერტამ“ ძალა მოიკრიბა და საბოლოოდ დააღწია თავი სახიფათო ზონას. გაზეთ „დოიჩეს შპორტეხოს“ 3 მაისის ნომრის ცნობით, 29 თამაშის შემდეგ გუნდმა 24 ქულა მოაგროვა და საბოლოოდ აიცდინა უმაღლესი ლიგის დატოვების საფრთხე. ამ ტურში მენჰენგლადბახში „ჰერტამ“ ფრეს (2:2) მიაღწია ადგილობრივ „ბორუსიასთან“, სადაც ნეცერი თამაშობს.

მწვრთნელებს კრონსბაინსა და ედერს თავიანთ განკარგულებაში ჰყავთ შემდეგი ფეხბურთელები. მეკარეები ვოლტერი და ცანდერი; მცველები სციდატი, ბრიუკი, ჰერმანდუნგი, ცენგერლე, ბუხბერგერი; ნახევარმცველები ვაინერი, ვერთმიულერი, სიდკა, ჰანიში, გუთცაიტი; თავდამსხმელები ჰორი, რიდლი, ლენცი, გრაუ.

ამ შემადგენლობიდან განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს საუკეთესო მეკარე ვოლტერი, რომელიც 1970 წელს მექსიკის მსოფლიო ჩემპიონატში მონაწილეობდა მაიერთან ერთად. ვოლტერმა კარგად ჩაატარა ძნელი მატჩი ურუგვაელებთან, სადაც III ადგილის ბედი გადაწყდა. ენერგიული ნახევარმცველია ვაინერი, რომელმაც შარშან თბილისელთა კარში გოლი გაიტანა, თავდასხმაში ყველაზე გამოცდილად ითვლება 31 წლის ჰორი.

„ჰერტა“ შემტევ ფეხბურთს თამაშობს; მის ფეხბურთელებს კარგი ფიზიკური მომზადება და მაღალი ტექნიკა აქვთ.

ზ. გამრეკელი.

1973

სსრ კავშირის პირველობა

I ლიგა

წაგებას არ ველოდით

ქუთაისი. ცენტრალური სტადიონი. 7 მაისი.

„ტორპედო“ (ქუთაისი) — „კრილია სოვეტოვი“ (კუიბიშევი) 0:1 (0:0).

„ტორპედო“: ბერიძე, აბზიანიძე, წვერავა, ბერულავა, ჭოხონელიძე, ჭოლაძე, ჩახუნაშვილი, ფარულავა, ფეხტვენიძე, ხერხაძე, შელია (ოქროპირაშვილი).

„კრილია სოვეტოვი“: ბლოხინი, მარტინოვი, კულბიაკინი, სტეპანეცი, კრაიუხინი, პანფილოვი (ვაკულიჩი), არიპოვი, კობილსკოვი, კუპრიანოვი (ლეონოვი), შმელკოვი, კრაევი.

მსაჯი ვ. რუსინი (მოსკოვი).

დუბლიორები — 4:5 (პენალტებით. ძირითადი დრო—1:1).

ტორპედოელთა ეს წაგება მართლაც მოულოდნელი იყო. მათ კარგად დაიწყეს თამაში და დაახლოებით 20-25 წუთის მანძილზე არ დაუთმიათ ინიციატივა, მაგრამ გუნდი დიდ დროსა და ენერგიას კარგავდა შუა მინდორში, ასრულებდა კომბინაციებს, რომლებიც, ფაქტიურად, რეალურ ხიფათს არ უქმნიდა მეტოქის კარს, სტუმრებმა კი თავიდანვე კარგად მოაგვარეს ურთიერთმოქმედება დაცვაში.

როცა გამოირკვა, რომ ტორპედოელები მოპირდაპირე კარისთვის საშიშროებას არ წარმოადგენდნენ, კუიბიშეველებმა თანდათან წინ გადაინაცვლეს და აქტიური თამაში შესთავაზეს მეტოქეს.

მატჩის ბედი გადაწყდა 61-ე წუთზე: ბურთი ქუთაისელებს ჰქონდათ. ერთ-ერთი მცველი შეცდა — არაზუსტად მიაწოდა კარიდან წინ გამოსულ ბერიძეს. ბურთს მიუსწრო კრაევმა და შეუფერხებლად გაგზავნა კარში.

დარჩენილ დროში ტორპედოელებს ცდა არ დაუკლიათ, რომ გამოესწორებინათ მდგომარეობა, მაგრამ ზედმეტი ნერვულობისა და სიჩქარის გამო ეს ვერ შეძლეს. ამასთან აღსანიშნავია, რომ ძალიან პასიურად ითამაშა ხერხაძემ, თუმცა იგი მთავარი ფიგურაა თავდასხმაში. ეტყობა, ხერხაძე ფიზიკურად სათანადოდ მომზადებული არ არის.

შ. ნიჟარაძე.

(ტელეფონით, ჩვენი კორ.).

თასი ტურნირი

ასე დამთავრდა: „მეტალურგი“ (ზაპოროჟიე) — „ზვეზდა“ (პერმი) 3:0, „სპარტაკი“ (ნალჩიკი) — „კუზბასი“ (კემეროვო) 8:6 (პენალტებით. ძირითადი დრო—3:3), „სპარტაკი“ (ორჯონიკიძე) — „შახტიორი“ (ყარაგანდა) 2:0, „ნეფთჩი“ (ბაქო) — „ლოკომოტივი“ (მოსკოვი) 1:0, „სტროიტელი“ (აშხაბადი) — „მეტალურგი“ (ლიპეცკი) 5:4 (პენალტებით. ძირითადი დრო — 1:1), „პამირი“ (დუშანბე) — „შინიკი“ (იაროსლავლი) 2:1, „ალგა“ (ფრუნზე) — „ტექსტილშჩიკი“ (ივანოვო) 1:2, „სპარტაკი“ (ივანო-ფრანკოვსკი) — „ჩერნომორეცი“ (ოდესა) 1:0, „მეტალისტი“ (ხარკოვი) — „ნისტრუ“ (კიშინიოვი) 2:1.

საქართველოს პირველობა

გაიმართა მორიგი შეხვედრები.

I ჯგუფი

● „შუქურა“ (კობულეთი) — „მაღაროელი“ (ჭიათურა) 3:0. მსაჯი გ. გვანცელაძე (თბილისი).

თავი გამოიჩინა ქობულეთელთა ცენტრალურმა თავდამსხმელმა ჩხარტიშვილმა, რომელმაც სამივე ბურთი გაიტანა.

● „კახეთი“ (თელავი) — „დინამო“ (ზუგდიდი) 1:1. მსაჯი ა. ხარატიშვილი (თბილისი).

მატჩი მიმდინარეობდა ძალიან საინტერესო, დაძაბულ ბრძოლაში. ანგარიში მე-18 წუთზე გახსნა თელაველთა მცველმა ბურდულმა, ხოლო 65-ე წუთზე აბრალავამ გაქვითა გოლი.

● „მარტვილი“ (გეგეჭკორი) — „მეშახტე“ (ტყიბული) 1:2. მსაჯი თ. სადილიანი (თბილისი).

თამაში დაიწყო იმით, რომ „მეშახტის“ კარში მცველის უხეში თამაშისთვის დაინიშნა პენალტი. ციცხვაიას დარტყმული ბურთი აიღო მეკარე ბუაძემ. შემდეგ ინიციატივამ სტუმრების მხარეს გადაინაცვლა და თოდიძემ გაიტანა გოლი — 1:0. მერე მასპინძელთა კარში 11-მეტრიანი დაინიშნა, რომელიც ქარქაშაძემ ვერ გამოიყენა. მე-60 წუთზე საპასუხო ბურთის გატანა შეძლო ოდიშარიამ, მაგრამ მატჩის მიწურულს იმავე თოდიძის ზუსტმა დარტყმამ გამარჯვება „მეშახტეს“ მოუტანა.

● „სულორი“ (ვანი) — „მეტალურგი“ (რუსთავი) 0:0. მსაჯი ვ. მიმინოშვილი (თბილისი).

● „მეტალურგი“ (ზესტაფონი) — „ეგრისი“ (ცხაკაია) 0:1. მსაჯი მ. დუბროვინი (თბილისი).

სტუმრებმა კარგად ითამაშეს და გაიმარჯვეს ქაჩიბაიას მიერ გატანილი ბურთის წყალობით.

არასპორტული საქციელისთვის გაფრთხილებულია ცხაკაიელი ვ. კიკალეიშვილი.

● „სამცხე“ (აწყური) — „კოლხეთი“ (ხობი) 5:1. მსაჯი ც. ჩიბჩიაური (თბილისი).

ამ მატჩის ორი ნახევარი დიამეტრულად განსხვავდებოდა ერთმანეთისგან: დასაწყისში უკეთ თამაშობდნენ სტუმრები, რომლებიც დაწინაურდნენ კიდეც (გვასალია), მერე კი უპირატესობამ მთლიანად აწყურელთა მხარეს გადაინაცვლა და „კოლხეთის“ კარში 5 ბურთი აღმოჩნდა. ეს გოლები გაიტანეს ბარძიმაძემ, კვარაცხელიამ, ტოლოკოლნიკოვმა და კიკაძემ (2).

● „ლოკომოტივი“ (თბილისი) — „ალაზანი“ (გურჯაანი) 5:0. მსაჯი თ. კალანდაძე (თბილისი).

ანგარიში გახსნა მონასელიძემ. შესვენების შემდეგ ლოკომოტიველებმა დიდი მონდომებით ითამაშეს და არაქელოვის (2), ბახიას და დარახველიძის ზუსტი დარტყმების შემდეგ დამაჯერებლადაც გაიმარჯვეს.

მსაჯთან კამათისთვის მინდვრიდან გააძევეს გურჯაანელი გ. ყალაბეგაშვილი.

● ფიზკულტურის ინსტიტუტი (თბილისი) — „ივერია“ (ხაშური) 2:1. მსაჯი ა. ჯანანაშვილი (თბილისი).

გათამაშების ცხრილი

მდგომარეობა 9 მაისისთვის

	თ.	მ.	ფ.	წ.	ბ.	ქ.
„დინამო“ (ზუგ.)	7	6	1	0	17—4	13
ფიზკ. ინსტ.	7	4	3	0	9—3	11
„შუქურა“	7	4	2	1	14—8	10
„კახეთი“	7	4	2	1	11—6	10
„მეტალურგი“ (რუსთავი)	7	2	4	1	8—4	8
„მეშახტე“	7	3	2	2	8—7	8
„ქართლი“	6	3	1	2	11—8	7
ასკ (თბილისი)	6	2	3	1	6—4	7
„სამცხე“	7	2	2	3	7—7	6
„მაღაროელი“	7	2	2	3	6—8	6
„კოლხეთი“	7	1	4	2	5—9	6
„ლოკომოტივი“	7	1	3	3	6—7	5
„სულორი“	7	0	5	2	5—8	5
„ეგრისი“	7	1	3	3	3—7	5
„ივერია“	7	1	3	3	5—11	5
„მეტალურგი“ (ზესტაფონი)	7	1	2	4	4—9	4
„მარტვილი“	7	0	4	3	3—9	4
„ალაზანი“	7	2	0	5	4—13	4

II ჯგუფი

I ზონა

„დურუჯი“ (ყვარელი) — „ვაზი“ (შრომა, გურჯაანის რაიონი) 1:3, „კოლმეურნე“ (ტიბაანი) — „ავტომობილისტი“ (ცხინვალი) 0:0, „შევარდენი“ (თბილისი) — „ვარძია“ (ასპინძა) 0:4, „მევენახე“ (ვაზისუბანი) — „მესხეთი“ (ახალციხე) 1:1, „ვარძია“ (ასპინძა) — „ჰერეთი“ (ლაგოდეხი) 4:1, „მესხეთი“ (ახალციხე) — „დურუჯი“ (ყვარელი) 5:1, „ავტომობილისტი“ (ცხინვალი) — „შევარდენი“ (თბილისი) 2:0, „რუბეროიდი“ (გარდაბანი) — „კოლმეურნე“ (ტიბაანი) 2:2.

ქარელის „ყინწვისს“ მოგება ჩაეთვალა ვაზისუბნის „მევენახესთან“, ხოლო შრომის „ვაზს“ — ბოლნისის „მევენახესთან“.

II ზონა

ხის დამმუშავებელი კომბინატი (სამტრედია) — „კოლმეურნე“ (აბაშა) 4:0, „ბახმარო“ (ჩოხატაური) — „ჩიხურა“ (საჩხერე) 1:1, „გიგანტი“ (ლაითური) — „დიოსკურია“ (სოხუმი) 1:0, „კოლმეურნე“ (წულუკიძე) — „იმერეთი“ (თერჯოლა) 2:1, „ამირანი“ (ოჩამჩირე) — „განახლება“ (ადიგენი) 3:1, „საირმე“ (მაიაკოვსკი) — „კოლმეურნე“ (წულუკიძე) 2:4, „იმერეთი“ (თერჯოლა) — „გიგანტი“ (ლაითური) 0:0, „დიოსკურია“ (სოხუმი) — „ბახმარო“ (ჩოხატაური) 1:0, „ჩიხურა“ (საჩხერე) — „სქური“ (წალენჯიხა) 0:0, „კოლმეურნე“ (ჩხოროწყუ) — ხის დამმუშავებელი კომბინატი (სამტრედია) 1:1, „კოლმეურნე“ (აბაშა) — „მზიური“ (გალი) 2:4.

წალენჯიხის „სქურს“ მოგება ჩაეთვალა ჩხოროწყუს „კოლმეურნესთან“, ხოლო ოჩამჩირის „ამირანს“ — მაიაკოვსკის „საირმესთან“.

მოზარდთა ტურნირი

გაიმართა მოზარდ ფეხბურთელთა რესპუბლიკური პირველობის მორიგი ტურის შეხვედრები: „განთიადი“ (თბილისი) — „კოლხეთი“ (ფოთი) 1:0, მწვრთნელთა სკოლა (თბილისი) — „დინამო“ (სოხუმი) 2:0, „დილა“ (გორი) — „ლოკომოტივი“ (სამტრედია) 3:0, „გურია“ (ლანჩხუთი) — „დინამო“ (ბათუმი) 0:1, განათლების განყოფილება (თბილისი) — „მერცხალი“ (მახარაძე) 3:1, „ტორპედო“ (ქუთაისი) — „ავაზა“ (თბილისი) 2:0, ახალგ. საფეხბ. სკოლა (გაგრა) — „სპორტინტერნატი“ (თბილისი) 2:2.

გათამაშების ცხრილი

მდგომარეობა 9 მაისისთვის

	თ.	მ.	ფ.	წ.	ბ.	ქ.
გან. განყ.	13	12	1	0	41—7	25
„დინ.“ (ბ.)	13	10	3	0	28—6	23
ახ. საფ. სკ. (თბილისი)	12	9	2	1	30—5	20
„დინ.“ (თბ.)	11	8	2	1	25—5	18
„ტორპ.“ (ქ.)	12	8	1	3	25—7	17
„დილა“	13	5	4	4	16—20	14
„განთიადი“	13	6	1	6	14—22	13
„კოლხეთი“	12	5	2	5	18—11	12
„ავაზა“	13	4	3	6	21—17	11
„დინ.“ (ს.)	12	4	2	6	11—17	10
„სპორტინტ.“	12	4	2	6	13—21	10
„გურია“	12	4	1	7	12—12	9
ახ. საფ. სკ. (გაგრა)	13	1	6	6	14—24	8
მწვრთ. სკ.	13	2	4	7	8—21	8
„მერცხალი“	12	2	4	6	10—24	8
ახ. საფ. სკ. (თელავი)	12	3	1	8	10—43	7
„ლოკომოტ.“	11	1	3	7	4—18	5
„მეტალურგი“	13	0	4	9	5—25	4

ნაკრები ემზადება

სსრ კავშირის უმაღლესი ლიგის გუნდების 22 ფეხბურთელი შეიკრიბა მოსკოვში, სადაც 13 მაისს მსოფლიო ჩემპიონატის შესარჩევი მატჩი გაიმართება ირლანდიის ნაკრებთან.

საბჭოთა ნაკრების შემადგენლობაში არიან: მეკარეები — რუდაკოვი (კიევის „დინამო“), პილგუი (მოსკოვის „დინამო“), დეგტიარიოვი („შახტიორი“); მცველები — ძოძუაშვილი, ხურცილავა (ორივე — თბილისის „დინამო“), კაპლიჩნი (ცსკა), ლოვჩევი, ოლშანსკი (ორივე — „სპარტაკი“), ზაგუმენნიხი („ზენიტი“), ბასალაევი (მოსკოვის „დინამო“); ნახევარმცველები — დოლმატოვი (მოსკოვის „დინამო“), მუნტიანი, კოლოტოვი (ორივე — კიევის „დინამო“), ვასენინი („ზარია“), ფედოტოვი (ცსკა), თავდამსხმელები — ზინჩენკო („ზენიტი“), კუზნეცოვი. ონიშჩენკო (ორივე — „ზარია“), ანდრიასიანი („არარატი“), ბლოხინი, პუზაჩი (ორივე — კიევის „დინამო“), ნიკონოვი („ტორპედო“).

„ლელოს“ შემდეგი ნომერი გამოვა პარასკევს, 11 მაისს.

რედაქტორი მ. კაკაბაძე.

თბილისის სპორტული ცხოვრება

ჩოგბურთი. „დინამოს“ სტადიონი (სტალინის სახ. სანაპირო № 2). 9-13 მაისი. სსრ კავშირის უძლიერეს ჩოგბურთელთა ტურნირი. მონაწილეობენ სპორტის დამსახურებული ოსტატები ო. მოროზოვა, ა. მეტრეველი, თ. ლეიუსი, ს. ლიხაჩოვი, საერთაშორისო კლასის სპორტის ოსტატები ე. ბირიუკოვა, ა. ერემეევა, ა. ივანოვა, ვ. კოროტკოვი, ა. ვოლკოვი და სხვ. დასაწყისი 14 ს.

ფეხბურთი. მოზარდთა რესპუბლიკური პირველობა. 9 მაისი. „დინამოს“ ბაზა დიღომში. „დინამო“ (თბილისი)—მწვრთნელთა სკოლა (თბილისი). დასაწყისი 10 ს. „ავაზას“ ბაზა დიღომში. „ავაზა“ (თბილისი) — ახალგაზრდული საფეხბურთო სკოლა (გაგრა). 14 ს. გლდანის სტადიონი. „სპორტინტერნატი“ (თბილისი)—ახალგ. საფეხბ. სკოლა (თელავი). 17 ს.

ИНДЕКС 66448 — საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტის გამომცემლობის სტამბა. ლენინის ქ. № 14. — უე 11421